

Teljes függvényvizsgálat

Házi feladatok

1. Feladat. Legyenek

$$f(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2 + a^2}} \quad g(x) = \frac{d - x}{\sqrt{b^2 - (d - x)^2}} \quad (x \in \mathbb{R})$$

illetve

$$h(x) = \frac{x}{c_1 \sqrt{x^2 + a^2}} - \frac{d - x}{c_2 \sqrt{b^2 - (d - x)^2}} \quad (x \in \mathbb{R}),$$

ahol $a, b, d \in \mathbb{R}$, $c_1, c_2 > 0$ adottak. Mutassuk meg, hogy

(a) f szigorúan monoton növekedő

(b) g szigorúan monoton csökkenő

(c) h szigorúan monoton növekedő.

2. Feladat. Legyen

$$f(x) = 3 + 4 \cos(x) + \cos(2x) \quad (x \in \mathbb{R}).$$

(a) Melyek azok az $x \in \mathbb{R}$ pontok, melyekre

$$f(x) < 0$$

teljesül?

(b) Az (a) részben miért elegendő a $[0, 2\pi]$ intervallumra szorítkozni?

3. Feladat. Vizsgáljuk meg a következő függvényeket konvexitás szempontjából.

(a)	$3x^2 - x^3$	(c)	$\frac{1}{1 + x^2}$	(e)	e^{-x^2}
(b)	$x^4 - 14x^3 + 60x^2 + 27$	(d)	$\sqrt{1 + x^2}$	(f)	$\ln(1 + x^2)$

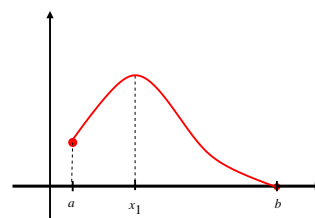
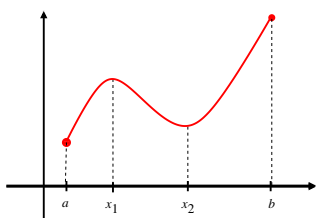
4. Feladat. Alább néhány függvény gráfja látható. Mindegyik esetében döntsük el az alábbiakat.

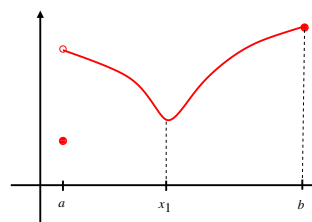
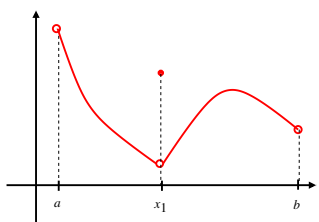
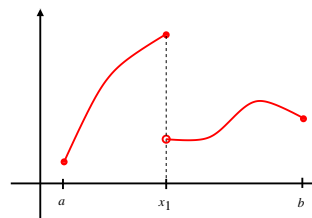
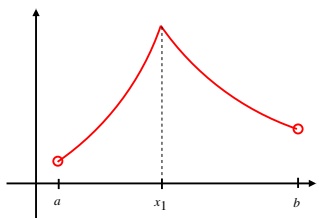
(a) Felveszi-e az f függvény a minimumát az $[a, b]$ intervallumon?

(b) Felveszi-e az f függvény a maximumát az $[a, b]$ intervallumon?

(c) Létezik-e az f függvénynek lokális minimumhelye az $]a, b[$ intervallumon?

(d) Létezik-e az f függvénynek lokális maximumhelye az $]a, b[$ intervallumon?

5. Feladat. Az alábbi esetekben meg van adva az f függvény differenciálhányados függvénye. Ez alapján határozzuk meg az f függvény stacionárius pontjait, majd osztályozzuk azokat.

(a)	$f'(x) = x(x - 1)$	(e)	$f'(x) = \frac{x + 2}{\sqrt[3]{x}}$
(b)	$f'(x) = (x - 1)^2(x + 2)$	(f)	$f'(x) = (x - 1)(x + 2)$
(c)	$f'(x) = (x - 1)(x + 2)(x - 3)$	(g)	$f'(x) = (x - 1)^2(x + 2)^2$
(d)	$f'(x) = (x - 7)(x + 1)(x + 5)$	(h)	$f'(x) = \frac{x - 3}{\sqrt{x}}$

6. Feladat. Vizsgáljuk meg az alábbi függvényeket monotonitás szempontjából és határozzuk meg a stacionárius pontjaikat is, illetve osztályozzuk azokat.

(a)	$f(x) = -x^2 - 3x + 3$	(i)	$f(x) = x^4 - 8x^2 + 16$
(b)	$f(x) = -x^3 + 2x^2$	(j)	$f(x) = \frac{3x^4}{2} - x^6$
(c)	$f(x) = 3x^2 - 4x^3$	(k)	$f(x) = x\sqrt{8x^2}$
(d)	$f(x) = 3x^3 + 16x$	(l)	$f(x) = \frac{x + 8}{\sqrt[3]{x}}$
(e)	$f(x) = -3x^2 + 9x + 5$	(m)	$f(x) = \frac{x^2 - 4}{\sqrt[3]{x}}$
(f)	$f(x) = 2x^3 - 18x$	(n)	$f(x) = x^4 - 4x^3 + 4x^2$
(g)	$f(x) = 6x - x^3$	(o)	$f(x) = 15x^3 - x^5$
(h)	$f(x) = (x + 7)^3$		

<p>(p) $f(x) = x^2 \sqrt{5-x}$</p> <p>(q) $f(x) = \frac{x^3}{3x^2+1}$</p>	<p>(r) $f(x) = \sqrt[3]{x^2}(x+5)$</p> <p>(s) $f(x) = \sqrt[3]{x^2}(x^2-4)$</p>
---	---

7. Feladat. Legyen

$$f(x) = x^3 + \alpha x^2 + \beta x + \gamma \quad (x \in \mathbb{R}).$$

Hogyan válasszuk meg az α, β, γ valós konstansokat úgy, hogy az f függvénynek az $x = 1$ pont inflexiós pontja legyen? (Útmutatás: Használjuk a Kalkulus előadásjegyzet 8.7.4. fejezetének eredményeit)

8. Feladat. Az alábbi feladatokban meg van adva az f függvény differenciálhányados függvénye. Ez alapján határozzuk meg f'' -at és vizsgáljuk meg az f függvényt konvexitás szempontjából.

<p>(a) $f'(x) = 2 + x - x^2$</p> <p>(b) $f'(x) = x(x-3)^2$</p> <p>(c) $f'(x) = x(x^2 - 12)$</p> <p>(d) $f'(x) = (8x - 5x^2)(4-x)^2$</p> <p>(e) $f'(x) = x^2 - x - 6$</p> <p>(f) $f'(x) = x^2(2-x)$</p>	<p>(g) $f'(x) = (x-1)^2(2x+3)$</p> <p>(h) $f'(x) = (x^2 - 2x)(x-5)$</p> <p>(i) $f'(x) = \cos(x)$</p> <p>(j) $f'(x) = \sin(x)$</p> <p>(k) $f'(x) = \frac{1}{\sqrt[3]{(x+1)^2}}$</p> <p>(l) $f'(x) = \frac{x-1}{\sqrt[3]{x^2}}$</p>
--	---

9. Feladat. Egy felül nyitott, négyzet alapú doboz készítéséhez $2m^2$ területű lemezt használhatunk fel. Hogyan válasszuk meg a doboz méreteit, hogy a térfogata a legnagyobb legyen és mekkora ez a legnagyobb térfogat?

10. Feladat. Egy felül nyitott, henger alakú, 0,5 literes mérőedényt szeretnénk készíteni. Hogyan válasszuk meg az edény alapjának a sugarát és a magasságát, hogy minél kevesebb lemezt használjunk fel és mennyi lesz a felhasznált lemezmenyiség?

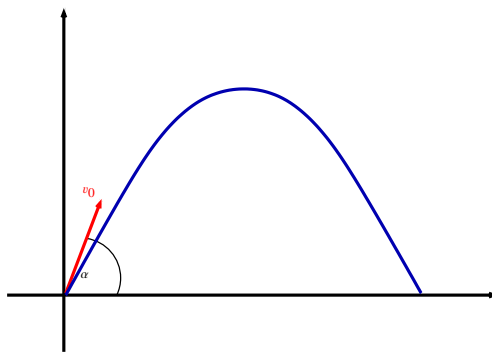
11. Feladat. Egy tűzfal mellett $600m^2$ -es téglalap alakú területet akarunk elkeríteni. Csak három oldalon kell kerítést készítenünk, mert a negyedik oldal a tűzfal. Hogyan válasszuk meg a téglalap oldalait, hogy a kerítés hossza a lehető legkisebb legyen és mennyi ez a minimális hossz?

12. Feladat. A ferde hajítás távolságát megadó képlet

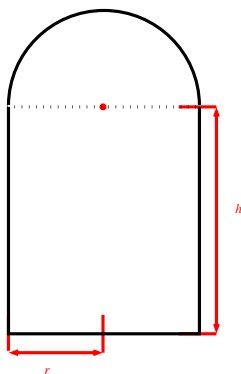
$$s = \frac{v_0^2 \sin(2\alpha)}{g},$$

ahol v_0 az elhajított test kezdősebessége, α a kezdősebesség irányának a vízszintessel bezárt szöge ($0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$), g pedig a nehézség gyorsulása (lásd az alábbi ábrát). Milyen α érték mellett lesz legnagyobb a hajítás távolsága és mekkora ez a maximális távolság?

13. Feladat. Egy csarona keresztmetszete az alábbi ábrán látható. A keresztmetszet $2m^2$ kell, hogy legyen. Hogyan válasszuk meg a csatorna r és h méretét, hogy a kerület a lehető legkisebb legyen? Mekkora lesz a minimális kerület?

1. ábra. Ferde hajítás

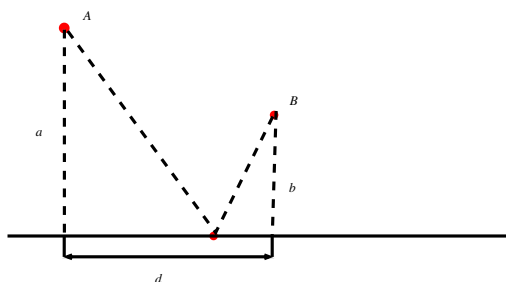
2. ábra. Csatorna

14. Feladat. Valamely mennyiséget n -szer megmérünk. Legyenek a mérési eredmények x_1, \dots, x_n . A mennyiség valódi értéke legjobb becslésének azt az x számot tekintjük, amelytől a mérési eredmények eltérésének a négyzetösszege a legkisebb. Más szóval, bevezetve az

$$A = (x - x_1)^2 + \dots + (x - x_n)^2$$

jelölést, keressük azt az x értéket, amelyre A minimális.

15. Feladat. Egy országúttól a távolságra van az A község és b távolságra a B község. A két település vetületének távolsága az országúton d . Mindkét községhez az országút egyazon pontjából kiinduló egyenes bekötő utat kell építeni úgy, hogy a két bekötő út együttes hossza a legkisebb legyen. Hogyan válasszuk meg ezt a pontot (lásd a 3. ábrát)?

3. ábra. Bekötő út építése

16. Feladat. Határozzuk meg a K kerületű téglalapok közül azt, mely a legnagyobb területet határolja.

17. Feladat. Határozzuk meg a T területű téglalapok közül azt, melynek a legkisebb a kerülete.

18. Feladat. Tegyük fel, hogy egy háromszögnek adva van két oldalának a hosszúsága, legyenek ezek a és b . Hogyan válasszuk meg ezen oldalak bezárt szögét, ha azt szeretnénk, hogy a háromszög területe a lehető legnagyobb legyen?